

כדורגל

קבוצה בשלוש מערכות

ג'ורג' איינזלי, מאמנה הבריטי החדש של נבחרת הכדורגל הישראלית, החל את דרכו בארץ ברגל ימין. עוד לפני שהספיק לערוך היכרות עם הכדורגל הישראלי, שלא לדבר על הרכבת נבחרת חדשה, גילה כי הוא אינו האדם המתאים לתפקיד המסובך והאחראי. הפרשה, בה התגלה איינזלי ככובע שמישהו מאחורי הקלעים מושך בחוטיה, הייתה אחת השערוריות האופייניות לכדורגל בישראל. היא החלה מיד עם בואו של איינזלי ארצה. תברר או, כי חברת אמר' גנת ליבוא קבוצת ספורט זרות לארץ — חברה המסונפת, לכאורה, למרכז הספורט, אך השייכת למעשה לאגודות הפועל תל-אביב, חיפה ופתח-תקפה ולמכבי חיפה — הביאה לארץ את קבוצת הכדורגל ההולנדית ספר' טה, המונצבת בתחתית הליגה הראשונה בישראל.

איתה חברה, שנוסדה כשותפות של מספר קבוצות כדורגל, כדי לשאת ביחד ביצועיה הכספית של הבאת קבוצת זרות, הפכה במרוצת השנים לחברה מסחרית רגילה, השואפת להפקת רווחים. היה ברור לי מנהלי אמר'נט שרק אם יציבו מול ספרטה את נבחרת ישראל, יוכלו לכסות את הוצאות הבאת הקבוצה. אלא שלרוע המזל לא היתה נבחרת ישראל מוכשרת עדיין. תקלה זו לא היתה מיכשול שאין לעבור עבור אנשי אמר'נט. מכיון שאותם אנשים המנהלים את אמר'נט, הם גם הבוסים של התאחדות הכדורגל — או ביתר דיוק, ה' מדובר הוא בצבי (ה'איש בעל הצלקת') ברים — הצליחו הם לשכנע את איינזלי ל' הציב מול ספרטה את הנבחרת שלא הקים ולא אימץ עדיין. למעשה לא השאירו לו ברירה רבה. הוא היה צריך רק לאשר את המודעות על משחקיה של הנבחרת, שלמעשה כבר היו מודפסות.

הסכמתו הרטרואקטיבית של איינזלי עזרה רבה מייד של תרעומת. מכיון שהיתה אחת לכדורגל מצאה את עצמה במצב לא נעים — עלידי כך שהסכימה לאשר משחק שעה שהוצבה מול עובדה מוגמרת — הגי' עה הקומדיה לסיימה בצורה המגוחכת כי יוחר: צבי ברים, האיש ששיכנע את איינזלי בשם ההתאחדות כי הוא חייב להסכים לקיום המשחק, שלח בשם ההתאחדות מכתב גינוי לעצמו, על שקבע על דעת עצמו ה' פעם לסגל הנבחרת נגד ספרטה, ופירסם את הדבר עוד לפני שנועץ במאמן.

מעשה חסר תקדים. בכך עדיין לא תמה השערוריה. לפתע הסתבר כי למועד בו קבע ברים את משחק הסגל נגד ספרטה, כבר היתה מוזמנת, מזה מספר חודשים, ה' פעם של הנבחרת נגד קבוצת גטבורג השבדית. אולם גטבורג הוזמנה עלידי גוף אחר ולא עלידי אמר'נט. מוזמניה היו קבוצות מכבי פתח-תקפה ותל-אביב, שעשו שותפות עם קבוצת שמשון תל-אביב. לקבוצות אלה לא היו אמצעי לחץ כמו לאמר'נט. לעומת זאת יכלה אמר'נט להפעיל אמצעי לחץ ש' ניס עליהם.

כתוצאה מכך פורקה שותפות מוזמני ג' בורג. אנשי מכבי פתח-תקפה, שמצאו את עצמם לפתע ללא שותפים, הבריקו לשבדים כי ישארו בבית, בנימוק כי אי-אפשר לה' ציב מולם את סגל הנבחרת הישראלי. אבל הודעה זו באה קצת במאוחר. השב' דים כבר הזמינו טיסת צ'ארטר לישראל, ערכו את כל ההכנות לבואם. הם מיהרו למחות באוזני שגריר ישראל בשטוקהולם. זה התקשר מייד עם מנהל רשות הספורט בישראל, ראובן דפני. דפני לחץ על הכפ' תור — ולפתע הוסרו כל המיכשולים. ההת' אחות היתה מוכנה להציב את סגל הנב' חרת נגד קבוצת גטבורג.

אך גם זה לא היה סופה של הקומדיה. היתה לה מערכה שלישית. מכיון שביניהם התפרקה השותפות של מוזמני גטבורג, לא היה מי שיחדש את ההזמנה. לכן נאלצה ההתאחדות לכדורגל לעשות מעשה חסר-תקדים. היא הסכימה ליתול על עצמה את כל הסיכון, התחייבה לכסות את כל ההפסדים, במידה ויגרמו, ולכך שג' בורג תגיע לישראל ותימנע שערוריה. היתה זו החלטה יוצאת דופן, כיון שההתאחדות עצמה רשאת להזמין רק נבחרות לאומיות למשחקים נגד נבחרת הכדורגל הישראלית, ולא קבוצות פרטיות.

כתוצאה משערוריה זו נכונו השבוע ל' נבחרת הישראלית, שהורכבה בחיפזון על רגל אחת, שני מיבחנים העלולים להמיט עליה קלון.

השור רץ ברחוב בנייהודה בתל-אביב — לאחר חצי שעה במים —

נכנס לתוך הים מול רציף הרברט שמואל — נטיון לזיזה בפלצור —

מוצא מת מן המים — מוות מאפיסת כוחות

עיניים ויוזע אם הוא מתרגם בדיוק את הכתוב. הוא זכר תמיד שבשנים הראשונות ל' בואו ארצה היו בניו, שהפכו עתה גם הם לסוחרים בקר, בבתי-תומים. אחת לשנה היה שוכר מכונית, יוצא לבית-יתומים ו' לוקח את היתומים לטיול בארץ. בשעות הערב היה אפשר לראותו יושב בחברת ה' משור אברהם שלונסקי, כשזה קורא בפניו עתון ומרצה לו אודות המתרחש בעולם. כשלושה שמואל לחוביץ, השבוע, בדרכו האחרונה, צעדו מאחורי אורנו חברי-כנסת, מפקדי ההגנה והמתחרות לשעבר, וש' המשטרה ככור שיטתית.

השור שאיבד את בעליו עשה גם הוא את דרכו האחרונה. רופיו הצליחו להבריח אותו מכיכר מוגרבי אל שפת-הים. שם נכנס השור למים, החל שוחה לעבר האופק החרוק. מספר צעירים ניסו להתקרב אליו בסירות, ללכוד בעזרת פלצור. כשהצליחו, לאחר חצי שעה, לתפסו — טבע השור מאפיסת כוחות.

אספקת הבשר לכל אזור תל-אביב, וזאת מבלי שידע גם מלה אחת אנגלית. היה זה קצת מוזר שהאישי, שמעולם לא למד ולא ידע קרוא וכתוב, הגיע לעושר כזה רב. אולם לחוביץ היה אדם בעל אופי מיוחד במינו, בעל אינטליגנציה טבעית וטוב-לב גדיר. הצלחתו המסחריות המסחררות נבעו בי' עיקר מנכונותו להסתכן, ולוא גם כאשר היה מעמיד על קרן-השור את כל כספו. הוא היה נוהג לומר או: "את שמונים ה' גרוש שבאתי איתי ארצה יהיה לי תמורה." עם קום המדינה הפך לחוביץ ליבואן הבשר הגדול ביותר, ניהל עסקות בסכרי' מים אסטרונומים בארצות שונות, מבלי ש' ידע את שפתם ומבלי שלמד חשבון ומינה. פעם, כשפקיד של חברת בשר בחו"ל תירגם לו לגרמנית חוזה שהיה כתוב בשפה לא מוכרת לו, ושדובר בו על עיסקה של מיליונים, יצעו לו שיקח את החוזה ה' מקורו לבדיקה בשגרירות ישראל. איך צורף, ענה לחוביץ, "אני מסתכל לו ב'

פרסום ההחלטה של משרד האוצר להטיל מס-רחייהון על רוחים הבאים מעסקות סקולאציה בורסאיות. ביום כי פורסמה הידיעה — נתקעה יחד בגלגלי המשחק ה' גדול. אינדקס הבורסה ירד מ-178.13 אחוז ל-176.65 אחוז. למחרת המשיכה הירידה במאניקה גדולה, הסתכמה בהפחתה של 4.65 נקודות נוספות. הירידה היתה יכולה להיות גדולה יותר, לולא אוסרות התקנות ירידה גדולה מחמש נקודות ביום. ביום רביעי, שלושה ימים לאחר פרסום הידיעה, הגיע האינדקס ל-167.7 נקודות ואילו ערך המניות שהיו רשומות בבורסה ירד ב-80 מיליון לירות. ההפסדים שנגרמו למוכרים באותם ימים, הסתכמו ב-600 אלף לירות.

רק ביום חמישי נרגעו הרוחות, לאחר ש' הבנקים — בפקודת הממשלה — ביצעו כמה קניות סכניות שבלמו את הירידה, הגדילה, אפילו, את שערן של המניות ב' כמה נקודות. אבל תנועת הבורסה הצטמ' צמה למינימום.

הון נ'ע. משרד-האוצר מיהר לנמק את החלטתו בכך שנועדה לרסן את ההון השחור, הבא מעסקים בלתי-רשמיים. אך מאיך, היה להחלטה זו גם מימד פוליטי: היא ניתקלה בזמן שבועידת מפא"י ה' נהלו הדיונים על הפנייה לדרך הסוציאליס' טית בכלכלת המדינה.

אבל מלחמתו של משרד-האוצר בהון השחור — שאיש אינו יכול לקבוע בבורס' באילו ממדים הוא קיים בבורסה — נראית בעיני מומחים כמלחמה דו-קיושית ב' טחנות-הרוח. כי הון הגרדף נע ממקום למקום, עלול לעבור עתה להשקעות פחות יצרניות, ואולי אפילו יותר מסוכנות ל' כלכלה.

אולם מה שבטוח עתה הוא כי המכה שניתחה על הבורסה, פגעה קודם כל מ' אורחים הפשוטים, ו-600 אלף הלירות, ה' מהוות את ההפסד המדי, הן קודם כל כספם שלהם. אך הסכנות העיקריות עתה הן שבירת הבורסה, שרק עתה החלה ל' התפתח, והצפת השוק בכספם של המש' קיעים הקטנים, שהושקע והסתובב ע' עתה במשחק הבורסאי.

דרכי אדם

ידע שור קונה

בצהרי היום ומה רחוב בנייהודה בתל-אביב לקטע של קורידה ספרדית. שור ענק שחור רץ על הכביש. הבריה את העובדים ושבים, עצר את תנועת המכוניות, הציץ לתנויות וגרם לזעקות בהלה מפי עקריות בית. משמר שוטרים שהוזעק למקום ניסה ללכוד את השור המשתולל, אולם הוא המשיך לרוץ במורד רחוב בנייהודה, כש' אחריו נוהרים אנשים רבים.

איתה עשה בדיוק נע ברחוב המקביל, רחוב דיזנגוף, מסע ההלויה של שמואל לחוביץ. בעלי נפש פיוטית, המאמינים שגם בחיות יש נשמה, יכלו למצוא ב' שילוב הקרוב משמעות סמלית. כי השור הענק שהתרוצץ מבוהל ונפחד ברחוב בנייהודה, אחרי שברח קודם לכן מהמכלאה שמעבר לירקון, היה שייך לעדרו של סוחר הבקר שמואל לחוביץ, שהובל לקבורות ב' רחוב המקביל.

היה זה כאילו חש השור במות בעליו, ברח כדי להצטרף למסע הלויות, אך טעה ברחוב.

על קרן השור. שמואל לחוביץ (55) שנפטר בשבת האחרונה אחרי מלח-לב, ממנה סבל זה 12 שנים — לא היה רק שם ידוע בתל-אביב. הוא היה מוסד. כשהחזיק עדיין במסעדת מעדן ברחוב דיזנגוף, ידעו מחצית עניי העיר, כי לגביהם המקום הוא סניף של משרד-הסעד.

כארוחות ליל-השבת שהיה עורך בביתו, אפשר היה למצוא לצידם של אישי-ציבור שבאו להתארח אצלו, כמה מהדמויות ה' תמהוניות של העיר. היו מסובים שם כמעט באופן קבוע "הרשלה", הסבל מאנז, "שלמה המשוגע" הצועק תמיד ברחובות, ואנשי רוח שכל מה שהיה להם היה רק רוח. בשנים האחרונות הלך שמו של לחוביץ לפניו כאחד מעשירי הארץ. הוא היה ידוע כנזבן, שבתקופת המחחרות תמך בכל אר' גוני המחחרת. למרות שהוא עצמו השתייך ללח"י.

אולם כאשר עלה לארץ בשנת 1938, עם שלושת בניו היחומים מאמם, שקטן בהם, נחמשה היה בן שנתיים, היה לחוביץ חסר סרוטה. הוא החל לעבוד כשומר לילה וכמועל שטח בבית-המטבחיים, הפך, תוך ארבע שנים, לגדול סוחר הבקר בארץ ישראל. הוא עלה לגולה בתקופת מלחמת העולם השנייה, כאשר השיג בשל קשריו עם הפקידות הבריטית, את המינוסוליון ל'